

Maatwerk voor grondeigenaren

Natura 2000

Natura 2000

Natura 2000 en de Ontwikkelopgave Natura 2000

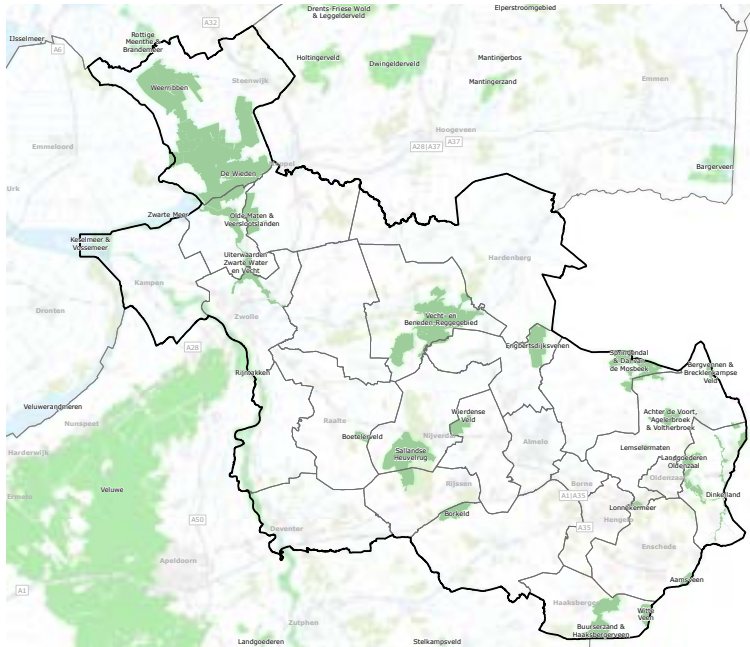
U woont en werkt in de nabijheid van één van de 24 Natura 2000-gebieden in de provincie Overijssel. Deze gebieden zijn aangewezen op grond van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. De Natura 2000-gebieden hebben sterk te lijden onder de neerslag van stikstof.

U heeft (landbouw)gronden die binnen het gebied vallen waar inrichtingsmaatregelen moeten worden getroffen of daar waar effecten van de maatregelen worden verwacht. Dit zijn gronden in het zogenaamde 'Uitwerkingsgebied Ontwikkelopgave Natura 2000 Overijssel'.

Gebiedsaanpak via 'Samen werkt beter'

Voor het herstel van een Natura 2000-gebied heeft de provincie Overijssel een beheerplan opgesteld. Dit plan stelt de doelen vast die nodig zijn om het natuurgebied in stand te houden en beschrijft de maatregelen die nodig zijn om die te realiseren. Het beheerplan beschrijft nog niet waar de maatregelen precies uitgevoerd gaan worden.

De provincie Overijssel werkt de plannen verder uit. Dit doet zij samen met partnerorganisaties van het Akkoord 'Samen werkt beter'. Dit zijn de organisaties en bestuursorganen in Overijssel met een verantwoordelijkheid voor natuur, water, landschap, cultuurhistorie en economie. Voor ieder Natura 2000-gebied kijkt de provincie Overijssel samen met deze partijen welke inrichtingsmaatregelen op welke gronden moeten worden uitgevoerd. Het resultaat van deze uitwerking wordt vastgelegd in een Inrichtingsplan en ruimtelijk vertaald in een provinciaal Inpassingsplan (PIP).

Wat zijn de mogelijke gevolgen voor u?

Door de inrichtingsmaatregelen kunnen landbouwgronden te nat worden of is er bijvoorbeeld geen bemesting meer toegestaan. Als hierdoor het gebruik voor de landbouw niet meer mogelijk is, dan krijgt de grond een andere functie, een natuurfunctie bijvoorbeeld. In alle gevallen heeft u als grondeigenaar recht op een schadevergoeding.

Is medewerking vrijblijvend?

De provincie is verplicht om de inrichtingsmaatregelen uit te voeren om de kwetsbare natuur te beschermen en te versterken. We streven ernaar om met de grondeigenaren op vrijwillige basis tot goede afspraken te komen en de schade af te wikkelen. Mocht dat onverhoopt toch niet lukken, dan heeft de provincie de mogelijkheid om medewerking op te leggen. Het gaat dan om de inzet van instrumenten als onteigening, aanschrijving en gedoogplicht. U kunt hierover meer informatie vinden op www.overijssel.nl/natura2000.

Afwikkeling schade

Goed overleg en maatwerk

Het uitgangspunt is dat we in goed overleg met u als eigenaar tot overeenstemming komen over de hoogte van de schadevergoeding. Deze schadevergoeding is maatwerk en voor iedereen anders.

In het overleg onderscheiden wij de volgende stappen:

• **Ligt uw grond in een uitwerkingsgebied?**

Allereerst moet worden vastgesteld of u grond bezit of gebruikt in een uitwerkingsgebied. Als dit het geval is, kunt u zelf nadenken over wat u wilt in de toekomst. Wilt u doorgaan met een ander gebruik, wilt u verplaatsen of wilt u zelfs stoppen? Uiteraard spelen daarbij verschillende vragen een rol, zoals welke maatregelen er precies worden genomen en wat de gevolgen zijn voor uw grondgebruik.

• **Bespreek uw wensen en (on)mogelijkheden**

Het kan zijn dat u in de afgelopen periode al gesproken heeft met één van de vertegenwoordigers in de verkenning. Wellicht heeft u ook al gesproken over uw wensen en mogelijkheden. In de planuitwerkingsfase kunt u dit meer in detail bespreken met de rentmeester. De rentmeester neemt contact op met u om uw wensen en de mogelijkheden te bespreken en de financiële gevolgen hiervan. Naast de rentmeesters wordt er per gebied een vertrouwenspersoon aangesteld. Deze vertrouwenspersoon kunt u zelf benaderen, als er twijfels zijn of als u persoonlijke belangen in vertrouwelijkheid wilt bespreken. Uiteraard kunt u ook zaken met een eigen adviseur voorbespreken.

• **Maak uw keuze en kom tot concrete afspraken**

Samen met de rentmeester kunt u concrete afspraken maken over uw situatie. Wilt u zelf de maatregelen (laten)

uitvoeren, maar uw grond wel in bezit houden? Wilt u de functie van de grond wijzigen en u zelf bezighouden met een andere bedrijfsvorm of stoppen? Wilt u uw bedrijf (en woning) verplaatsen? En vooral wat zijn hiervan de financiële gevolgen? De richting die u kiest en de afspraken die daarbij horen, worden vastgelegd in een contract.

- **Notariële vastlegging**

De afspraken worden ook notarieel vastgelegd in een contract. Hierin zijn de afspraken en de financiële gevolgen opgenomen.

- **Realisatie maatregelen en nakomen afspraken contract**

Vervolgens worden de maatregelen uitgevoerd en de afspraken nagekomen zoals vastgelegd in het contract.

Welke vergoedingen zijn mogelijk?

In veel gevallen gaat het om voortzetting van het gebruik voor landbouw in de vorm van landbouw met een beperking.

Dit is bijvoorbeeld het geval bij situaties waarbij de grond te maken krijgt met natschade. Als de grond een natuurfunctie krijgt, is het mogelijk als eigenaar natuurdoelen te realiseren. Dit wordt particuliere natuurrealisatie genoemd. Soms is de provincie bereid om de grond in het uitwerkingsgebied aan te kopen. Waar mogelijk bieden we op verzoek vervangende grond aan, maar dit kan uiteraard alleen als er vervangende grond beschikbaar is.

Volledige schadeloosstelling of nadeelcompensatie?

De hoogte van de schadeloosstelling is afhankelijk van de maatregelen die op de grond moeten worden uitgevoerd. Het is ook mogelijk dat er op de grond geen maatregelen worden uitgevoerd, maar dat er effecten zijn van maatregelen die op andere gronden worden uitgevoerd.

Als de bestemming van de grond moet wijzigen van landbouw naar natuur, wordt er een volledige schadeloosstelling aangeboden volgens de systematiek van de Onteigeningswet. In alle andere gevallen komt de regeling nadeelcompensatie in beeld. Bijvoorbeeld: er mag minder worden bemest en/of er mag geen drainage worden aangelegd. Ook kunnen

er effecten (bijvoorbeeld: natschade) op uw grond ontstaan door maatregelen die op gronden in de omgeving worden uitgevoerd.

Wat houdt de regeling nadeelcompensatie in?

In de 'Beleidsregel nadeelcompensatie Ontwikkelopgave Natura 2000 Overijssel 2017' wordt beschreven hoe een verzoek om schadevergoeding moet worden ingediend en hoe deze wordt behandeld. Belangrijk is dat er sprake is van een direct verband tussen de schade en de maatregelen vanuit de ontwikkelopgave. Schade die is ontstaan vanuit peilverhoging uit het verleden, wordt niet via deze regeling vergoed.

Wordt alles vergoed of is er ook een drempel voor normaal maatschappelijke risico?

Via de regeling nadeelcompensatie wordt alleen de schade vergoed die uitgaat boven het zogenaamde normaal maatschappelijke risico. Dit is een in Nederland gangbare werkwijze voor de vergoeding van schade als gevolg van overheidswerken en waarbij niet ingegrepen wordt op het eigendomsrecht. De hoogte van het normaal maatschappelijke risico is 2% voor de vermogensschade en 10% voor de inkomensschade. Voor schade die ontstaat als gevolg van het opleggen van een gedoogplicht waarbij de maatregel ingrijpt op het eigendomsrecht, geldt geen drempel voor normaal maatschappelijke risico. Deze schade wordt volledig vergoed. Dit geldt bijvoorbeeld bij situaties waarbij een afwaterings-sloot moet worden gedempt, maar waarbij het gebruik voor landbouw en de bestemming van het perceel niet wijzigt.

Hoe ziet dat er in de praktijk uit?

De hoogte van de vermogens- en inkomensschade is afhankelijk van de te nemen maatregelen, de huidige bedrijfsvoering en de bedrijfsspecifieke zaken. Kortom, hiervoor is maatwerk noodzakelijk. Er kan ook sprake zijn van een voordeel, bijvoorbeeld indien een droogte gevoelig perceel meer opbrengst geeft door peilverhoging. In dat geval wordt dit voordeel verrekend met de te vergoeden schade.

Is het raadzaam een deskundige in te schakelen?

Als er op uw grond schade ontstaat als gevolg van de inrichtingsmaatregelen, raden wij u aan een ter zake kundig adviseur in te schakelen. Dit kan een makelaar/taxateur, maar ook een rentmeester of een onteigeningsdeskundige zijn. Zij kunnen u adviseren en begeleiden in de gesprekken over de vergoeding van uw schade. De kosten die u moet maken voor het inschakelen van een deskundige komen voor vergoeding in aanmerking en maken onderdeel uit van de schadevergoeding. De vergoeding voor deze deskundige is afhankelijk van de hoogte van de totaal berekende schadevergoeding. De provincie gebruikt hiervoor de vergoedingsregeling die in het verleden door Rijkswaterstaat is opgesteld. Deze ziet er als volgt uit:

Bij een schadeloosstelling:	bedraagt de vergoeding:
tot € 60.000,-	2% met een minimum van € 1.000,-
van € 60.000,- tot € 125.000,-	1,85% met een minimum van € 1.200,-
van € 125.000,- tot € 450.000,-	€ 2.313,- + 1,65% over het meerdere boven € 125.000,-
van € 450.000,- en hoger	€ 7.676,- + 1,50% over het meerdere boven € 450.000,-, met dien verstande dat de totale vergoeding nooit meer bedraagt dan € 13.750,-.

Wat gebeurt er wanneer de deskundige meer kosten maakt?

U bent zelf verantwoordelijk voor het inschakelen van een deskundige en u betaalt zelf de factuur van deze persoon. Wanneer u een deskundige inhuurt, moet u voorafgaande aan de inhuur goede afspraken maken. U kunt uw deskundige dan bijvoorbeeld aangeven wat de vergoeding is die de provincie aan u betaalt en hierover afspraken maken. Wanneer uw deskundige meer kosten maakt, zijn deze voor uw eigen rekening. In uitzonderingsgevallen kan er sprake zijn van een hogere vergoeding. In dat geval toetst de provincie of het aantal uren inzet en het gehanteerde uurtarief redelijk is.

Wanneer betaalt de provincie de vergoeding?

Wanneer er met u overeenstemming bereikt is over de schadevergoeding, wordt deze vastgelegd in een overeenkomst. Onderdeel van de schadevergoeding is de vergoeding van de deskundige.

Wie bepaalt de hoogte van de schadevergoeding?

Voor het taxeren en het voeren van overleg over de hoogte van de schadevergoeding, zijn door de provincie onafhankelijke gecertificeerde rentmeesters/taxateurs ingeschakeld. Hun opdracht is om een objectief oordeel te vellen over de hoogte van de schadevergoeding.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de grondregisseur voor het betreffende Natura 2000-gebied (zie www.overijssel.nl/natura2000.) Op deze website staat ook hoe u een verzoek tot schadevergoeding kunt indienen en vindt u meer informatie over de afwikkeling. U vindt er ook een overzicht van de meest gestelde vragen.

Heeft u nog vragen of kunt u bepaalde informatie niet vinden? Neem dan contact op met team Grondzaken van de provincie Overijssel, te bereiken via:
Telefoon (038) 499 76 00
E-mail grondzaken@overijssel.nl
Website www.overijssel.nl/natura2000

Colofon

Realisatie:
september 2019

Provincie Overijssel,
Programma Ontwikkelopgave Natura 2000
in samenwerking met Grondzaken

Bezoekadres:
Luttenbergstraat 2
Zwolle

Postadres:
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend